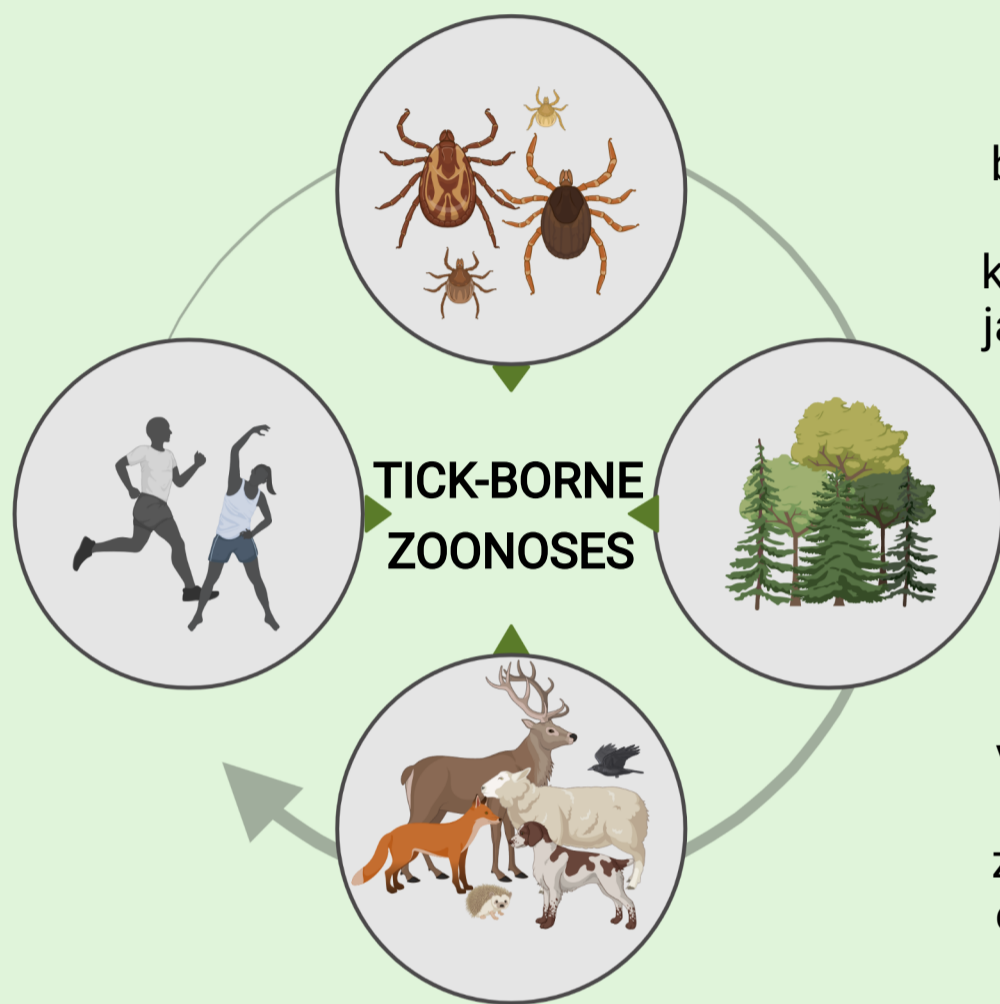

Klíšťaty přenášené infekce a "One-Health"

Koncept One-Health ("jedno zdraví") je multidisciplinárním přístupem k problematice široké škály onemocnění. Myšlenka staví na tom, že pro komplexní pochopení epidemiologie většiny infekčních nemocí je potřeba studovat nejen lidské zdraví, ale také populace zvířat a celkové prostředí. Tento koncept je velmi dobře aplikovatelný pro členovci přenášená onemocnění.

Díky své schopnosti přenášet různé typy virů, bakterií i jednobuněčných patogenů, představují klíšťata potenciální hrozbu jak pro lidi, tak pro domácí zvířata. Většina těchto patogenů přirozeně cirkuluje v sylvatických cyklech a udržuje se v prostředí díky rezervoárovým zvířatům. Když do těchto cyklů vstoupí lidé nebo domácí zvířata, může dojít k závažným onemocněním, ekonomickým ztrátám, či úmrtím.

Příkladem je *Anaplasma phagocytophilum*, která běžně cykluje mezi klíšťaty a volně žijícími masožravci. Může však vyvolávat granulocytární anaplazmózu lidí, psů nebo koní. Obdobně je tomu u *Borrelia burgdorferi s.l.* a viru klíšťové encefalitidy. Tyto patogeny způsobují velmi závažná onemocnění lidí případně i domácích zvířat (především psů) a zároveň se naprosto běžně vyskytují v populacích drobných volně žijících hlodavců. Epidemiologii těchto onemocnění tak ovlivňují mimo jiné i stavy populací klíšťat a rezervoárových hostitelů, které pro změnu souvisí se stavem prostředí, ve kterém žijí. Obecně to platí i pro piroplazmózy, rickettsiální infekce či jiná klíšťaty přenášená onemocnění.

Lidská činnost přetváří krajinu a pravděpodobně ovlivňuje i klima. To v kombinaci s životním prostředím ovlivňuje klíšťata jako vektory infekčních onemocnění (jejich aktivitu, rozšíření, velikosti populací) a také zvířata, která slouží jako rezervoáry těchto infekcí (hustota populace, míra šance na kontakt s lidmi a domácími zvířaty). Infekční onemocnění poté prostřednictvím vektorů a díky rezervoárům ovlivňují lidskou populaci. Svou hodnotu tak mají poznatky odborníků z nejrůznějších vědních oborů (meteorologie, krajinná ekologie, entomologie, hydrologie) či odvětví (zemědělství, lesnictví, ekonomie). Díky spolupráci nejrůznějších odborníků je poté možné dosahovat dobrých výsledků v problematice zabývající se něčím tak komplexním, jako je šíření klíšťaty přenášených zoonóz.

ONE HEALTH může zahrnovat

Zoonózy

Vektory přenášené infekce

Antibiotická rezistence

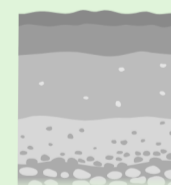
Zdravotní nezávadnost potravin

Chronická onemocnění

Hydrologie

Geologie

Krajinná ekologie